

РЕШЕНИЕ

№ 150

гр. София, 09 октомври 2018 г

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, III НО, в публично заседание, проведено на двадесет и пети септември през две хиляди и осемнадесета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: РУЖЕНА КЕРАНОВА
ЧЛЕНОВЕ: БЛАГА ИВАНОВА
МИЛЕНА ПАНЕВА

при секретаря Невена Пелова
и в присъствието на прокурора Мария Михайлова
изслуша докладваното от
съдия ИВАНОВА касационно дело № 657 по описа за 2018 г

Настоящото производство е образувано по протест на Окръжна прокуратура, Монтана, срещу нова въззивна присъда на Окръжен съд, Монтана, от 26.03.2018 г, по ВНОХД № 13/18, с която е отменена осъдителна присъда на Районен съд, Лом, от 11.04.2016 г, по НОХД № 155/14, и подсъдимият Г. Н. К. е признат за невинен за това, че в качеството се на длъжностно лице: управител на [фирма], Лом, на 5.12.2011 г в [населено място], е присвоил 10 000 лв, собственост на дружеството, връчени в това му качество да ги пази и управлява, с оглед на което и на основание чл. 304 НПК, е оправдан по обвинението по чл. 201 НК, а предявеният от дружеството срещу него граждански иск, в размер на 10 000 лв, е отхвърлен.

С първоинстанционната присъда подсъдимият е признат за виновен по обвинението за длъжностно присвояване и на основание чл. 201 и чл. 54 НК, е осъден на две години „лишаване от свобода”, отложено по реда на чл. 66 НК, за срок от четири години, както и на „лишаване от право да заема ръководна работа и работа, свързана с управление и пазене на имущество, собственост на държавата, общините, кооперациите, обществените организации и други юридически лица”, за срок от три години. Със същата присъда е уважен гражданският иск на [фирма], [населено място], обезщетение за имуществени вреди, в размер на 10 000 лв, заедно със законните последици.

С протеста се сочи, че е допуснато нарушение на материалния закон при постановяване на оправдателна присъда, касационно основание по чл. 348, ал. 1, т. 1 НПК. В обстоятелствената част на протеста са изложени съображения, касаещи основанието по чл. 348, ал. 1, т. 2 НПК, в насока на това, че анализът на доказателствата е проведен в разрез с процесуалните изисквания.

С протеста е отправено искане да бъде отменена атакуваната присъда и делото да бъде върнато за ново разглеждане от друг състав на Окръжен съд, Монтана, за да бъде отстранено нарушението на материалния закон при постановяването на оправдателна присъда.

С допълнението към протеста, депозирано след изтичане на срока за обжалване, са посочени основанията по чл. 348, ал. 1, т. 1 и 2 НПК. Изтъкнати са следните доводи: че са игнорирани доказателствата, оборващи наличието на договорни отношения между [фирма], [населено място], и фирмите-доставчици [фирма] и [фирма], че неправилно е дадена вяра на писмените доказателства, представени от подсъдимия пред първата инстанция, за това, че са сключени договори с цитираните дружества, данни за които не са намерени в счетоводната система на дружеството-възложител [фирма], Лом, че не е съобразено отсъствието на изброените документи сред документацията, предадена от подсъдимия при напускане на работата му, че не е следвало да бъдат кредитирани обясненията на подсъдимия, според които инкриминираните 10 000 лв са изразходвани за погасяване на договорни задължения на дружеството, че събраните доказателства обуславят съставомерност по чл. 201 НК, че оправдаването на подсъдимия е в нарушение на материалния закон.

С допълнението към протеста е направено следното искане: „да бъде отменена присъдата на Окръжен съд, Монтана, и делото да бъде върнато за ново разглеждане от друг състав на въззивната инстанция с оглед отстраняване на нарушения на материалния и процесуалния закон, допуснати при постановяване на оправдателната присъда”.

В съдебно заседание на настоящата инстанция представителят на ВКП не поддържа протеста и пледира за оставяне в сила на атакуваната присъда.

Представител на гражданския ищец [фирма], [населено място], не се явява и не изразява становище по протеста.

Защитата счита, че протестът е неоснователен и следва да бъде оставен без уважение.

Подсъдимият моли въззивната присъда да бъде оставена в сила.

Върховният касационен съд, след като обсъди доводите на страните и в пределите на своята компетентност, намери следното:

Настоящата инстанция счита, че е наложително, на първо място, да очертае параметрите на касационната проверка, които се определят от протеста, депозиран в срока за обжалване, основанийето, което се поддържа с него, и искането на прокурора, отправено към съда. Съгласно нормите на НПК, при подаване на протест срещу оправдателна присъда, положението на подсъдимия може да бъде влошено само в рамките на протеста и съобразно изричното искане на прокурора, залегнало в протеста, тоест, в хипотезата на т. нар. „съответен протест”.

По настоящето дело, протестът на Окръжна прокуратура, Монтана, подаден в срока за обжалване, поддържа касационното основание по чл. 348, ал. 1, т. 1 НПК и искането към съда: да бъде отменена въззивната присъда и делото да бъде върнато за ново разглеждане с оглед отстраняване на допуснатото нарушение на материалния закон при оправдателна присъда. В обстоятелствената част на протеста е маркирано недоволство и от доказателствения анализ, което би могло да се отнесе към основанията по чл. 348, ал. 1, т. 2 НПК, но то не е обвързано със съответното искане за отмяна на присъдата и връщане на делото с оглед отстраняване на допуснатото съществено процесуално нарушение. При това положение, „съответен протест” е налице единствено относно основанията по чл. 348, ал. 1, т. 1 НПК: нарушение на материалния закон, тъй като то е обвързано с изричното искане да бъде отменена атакуваната присъда и делото да бъде върнато за ново разглеждане от друг състав на въззивната инстанция с оглед отстраняване на нарушението на материалния закон, допуснато при оправдателна присъда. С допълнението към протеста е заявено и касационното основание по чл. 348, ал. 1, т. 2 НПК, респективно, включено е и изрично искане в тази насока, но това е направено извън срока за обжалване по чл. 319, ал. 1 НПК, поради което следва да се приеме, че по това основание липсва валидно сезиране на ВКС. При това положение, настоящата инстанция дължи произнасяне само за нарушение по чл. 348, ал. 1, т. 1 НПК, в каквато насока е налице „съответен протест”, респективно, не дължи произнасяне по другото касационно основание.

Окръжният съд е приел следната фактическа обстановка:

Подсъдимият е назначен за управител на [фирма], [населено място], с договор за възлагане на управление от 23.04.2009 г. Едноличен собственик на капитала е /наименование /СГБ/. В качеството си на управител е имал представителни функции, сключвал е договори и е извършвал разплащания с парични средства на дружеството. Работил е като управител на дружеството до 5.12.2011 г, а е освободен от заеманата длъжност, считано от 6.12.2011 г.

На 5.12.2011 г подсъдимият е изтеглил от банковата сметка на дружеството в /банка/ България, клон в [населено място], сумата 10 000 лв, които използвал, за да погаси договорни задължения на [фирма], [населено място], към дружествата: А. ММ [фирма].

На 30.12.2011 г е съставен констативен протокол между подсъдимия и дружество [фирма], [населено място], в който са описани предадените от освободения управител документи. По повод на проведена след това финансова ревизия, назначена със заповед № 1 от 9.01.2012 г, след запознаване с Доклада на ревизията, в срока за възражения, подсъдимият е представил копие от фактура № 2190 от 2.12.2011 г, с получател [фирма], и доставчик [фирма], и фактура № 291 от 5.12.2011 г, с получател [фирма], и доставчик МД П.” Е..

По делото са приложени копия на цитираните фактури, копия от фискални бонове за плащането на съответните суми, копия от договорите с фирмите-доставчици, приложение № 1 към договора за ремонт и строителство с опис на заложените строително-монтажни работи / СМР /, протокол за извършени и приети СМР, договор за абонаментно консултантско обслужване, анекси към него, и изработените въз основа на договора: Експертиза „Пожарна безопасност”, Приложение към нея, Техническо задание, Консултация по ЗЗБУТ, Консултация по обучение на персонала.

При тези факти е изведен верният правен извод, че деянието не съставлява престъпление по чл. 201 НК, тъй като инкриминираната сума от 10 000 лв е изразходвана правомерно, а именно: за изпълнение на договорни задължения на представляваното от подсъдимия дружество към негови съконтрахенти. Длъжностното присвояване е имуществено престъпление и когато то бъде извършено, предполага настъпване на щета, докато, в случая, представляваното от подсъдимия дружество не е ощетено, тъй като срещу платената цена е получило насрещна престация. За да е налице престъпление по чл. 201 НК, следва деецът да е разходвал присвоеното имущество в свой или чужд интерес, тоест, да се е отнесъл към това имущество като към свое, докато, по настоящето дело, разпоредителните действия са извършени в изпълнение на гражданско-правен договор, въз основа на който е извършено дължимо плащане. Следователно, приетите от въззивната инстанция факти не обуславят престъпление по чл. 201 НК, при която хипотеза, като е отменил осъдителната присъда и е постановил оправдателна такава, въззивният съд е приложил правилно материалния закон. Ето защо, не е налице нарушение по чл. 348, ал. 1, т. 1 НПК, откъдето следва, че не може да бъде удовлетворено искането за отмяна на въззивната присъда и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на Окръжен съд, Монтана.

За пълнота на изложението, настоящата инстанция счита за необходимо да отбележи, че не е допуснато и нарушение по чл. 348, ал. 1, т. 2 НПК. Това е така, защото при анализа на доказателствата са спазени процесуалните изисквания по чл. 14 НПК, поради което неоснователно се възразява срещу аналитичната дейност на въззивната инстанция. В наказателния процес не е предвиден срок, до който биха могли да се представят доказателства, които имат значение за правилното решаване на делото, тъй като водещ е принципът за разкриване на обективната истина, предполагащ обективност, всеостановителност и пълнота на разследването. Ето защо, обстоятелството, че пълният набор от документи, касаещи процесните сделки, са представени от подсъдимия пред първата инстанция, не представлява самостоятелно основание за тяхното дискредитиране. Въззивният съд е спазил процесуалните си задължения да обсъди приложените писмени доказателства в контекста на останалата доказателствена съвкупност, като в същото време, е съблюдавал стриктно и принципа по чл. 103, ал. 2 НПК, че подсъдимият не е длъжен да доказва своята невиновност. Налице е доказателствена съвкупност, че инкриминираната сума от 10 000 лв е изразходвана в изпълнение на договорни задължения на дружеството с фирмите-доставчици, а именно: писмени доказателства за сключени договори, протоколи за изпълнени и приети СМР, Съдебно-техническа експертиза, че описаните СМР са извършени, гласни доказателства, изводими от показанията на св. С., св. М., св. Ж., че е работено на обекта, писмени доказателства от НАП, че дружествата, доставили услугите, са обявили пред данъчните власти сделките с възложител [фирма], писмени доказателства, приложени в изпълнение на задълженията по консултантския договор. От значение за изхода на делото е дали инкриминираните парични средства са изразходвани правомерно, на който въпрос правилно е даден положителен отговор, а отделен е въпросът: по каква причини тези договори не са доведени до знанието на ръководството на „Съюза на глухите в България”, както и защо не са включени в счетоводните записвания на [фирма], [населено място]. Съгласно чл. 303, ал. 1 НПК, осъдителната присъда не може да почива на предположения, а събраните доказателства не позволяват да се направи извод, че инкриминираната сума е разходвана неправомерно и е извършено престъпление по чл. 201 НК. При това положение, правилно въззивната инстанция е приела, че липсва надеждна доказателствена основа за осъждане на подсъдимия по предявеното обвинение, откъдето и законосъобразно е счела, че същият следва да бъде оправдан. Следователно, като е отменил осъдителната присъда и е постановил оправдателна такава, окръжният съд е приложил правилно и процесуалния закон.

По тези съображения, ВКС намери, че протестът е неоснователен и следва да бъде оставен без уважение.

Водим от горното и на основание чл. 354, ал. 1, т. 1 НПК, ВКС, III НО,

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ в СИЛА нова въззивна присъда на Окръжен съд, Монтана, от 26.03.2018 г, по ВНОХД № 13/18.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: